

Jaarcijfers 2018

Gemeente Zuidhorn

Gemeente Zuidhorn

Regiomanager Anneke Attema:

"Bibliotheek Zuidhorn is een zichtbare en laagdrempelige plek in het dorp. Van en met de collectie gaan we naar de connectie tussen mensen en organisaties. Van zelf doen naar samen doen.

In aanloop naar de gemeentelijke herindelingsverkiezingen vonden er in de gemeenten Grootegast, Zuidhorn, Leek en Marum vier Groet & Ontmoet-bijeenkomsten plaats onder het thema 'ontmoeting en debat'. Bij deze vier bijeenkomsten konden inwoners op een laagdrempelige manier kennismaken met de kandidaten van de deelnemende politieke partijen voor de gemeenteraadsverkiezingen. Centraal stonden de lokale standpunten en de vraagstukken van de inwoners.

Voor hulp en ondersteuning bij het doen van de belastingaangifte werd er tweemaal in vier bibliotheeklocaties in het Westerkwartier een belastingspreekuur georganiseerd. De belastingspreekuren zijn open voor iedereen die geen professionele hulp kan inhuren. Deelnemen is gratis, ook voor niet-leden van de bibliotheek. Lokale welzijnsorganisaties, administratiekantoren en Humanitas verzorgden de daadwerkelijke hulp tijdens de spreekuren in de bibliotheek. Zij beantwoordden vragen en gaven meer informatie.

Wethouder Bert Nederveen gaf in Zuidhorn het startschot voor de landelijke campagne 'Nederland Leest'. In lijn met het thema voeding, was er in de bibliotheek de mogelijkheid om vragen aan een diëtist te stellen. Daarnaast was er een theeproeverij.

Auteur Marianne Vogel organiseerde samen met de bibliotheek een interactieve en inspirerende avond in het Cultureel Centrum Zuidhorn over haar Berlijnse detective 'Geest en Beest'.

In de serre van de bibliotheek werd een meet-up voor en door ZZP'ers georganiseerd."

Vestigingen: 4

In gemeente Zuidhorn zijn vier vestigingen: Bibliotheek Aduard, Bibliotheek Grijpskerk, Bibliotheek Oldehove en Bibliotheek Zuidhorn

We willen bereiken dat inwoners de bibliotheek ervaren als een plek waar je naar toe gaat om te leren, te werken, jezelf te ontwikkelen, elkaar te ontmoeten en geïnspireerd te raken. Zo draagt de bibliotheek eraan bij dat kinderen en volwassenen goed kunnen meekomen en meedoen in onze samenleving.

De bibliotheken Aduard en Oldehove zijn gesitueerd in de dorpshuizen. In Aduard zijn de openingstijden verruimd. De bibliotheek is nu drie dagen van 12.00 – 18.00 uur open, waarvan één dagdeel zonder medewerkers. Leden van de bibliotheek hebben hierdoor meer mogelijkheden om materialen te ruilen.

Op initiatief van een inwoner uit Aduard vinden elke donderdagmiddag ontmoetingen plaats. Stadhouders gaan hier met elkaar in gesprek.

In november opende wethouder Bakker van gemeente Zuidhorn in de bibliotheek van Grijpskerk een tentoonstelling met schilderijen van bovenbouwleerlingen van OBS de Triangel. De geëxposeerde schilderijen zijn gemaakt binnen het Ploegjubileum educatieproject 'Dit is mien Laand'.

Bibliotheek Zuidhorn zit in het Cultureel Centrum Zuidhorn. De kunstcommissie van het CCZ organiseerde meerdere exposities in de bibliotheek.

Taalhuizen: 1

1 op de 9 volwassen Nederlanders is laaggeletterd. [Het Taalhuis](#) in de bibliotheek is de plek waar mensen terecht kunnen voor hulp op het gebied van leren lezen, schrijven, rekenen en omgaan met de computer.

In de bibliotheek Zuidhorn is een Taalhuis gesitueerd. Naast een aangepaste collectie heeft de taalhuiscoördinator wekelijks een inloopspreekuur. Vele taalvrijwilligers maken met deelnemers gedurende de week gebruik van de bibliotheek als fysieke plek om elkaar te ontmoeten en te ondersteunen.

Tijdens de Week van de Alfabetisering in september besteedden wij, samen met onze partnerorganisaties van het provinciaal Bondgenootschap Groningen, extra aandacht aan laaggeletterdheid. In 2018 deden we dit met een ludieke actie. Uit alle 19 Groningse Taalhuizen reisden enorme houten letters én een uitroepteken naar het Groninger Forum in de stad Groningen, waar de uitreiking van de Groninger Taalhieldenprijs plaatsvond. Cursisten en taalvrijwilligers hebben de letter vanuit Taalhuis Zuidhorn samen met wethouder Bakker versierd.

Bibliotheken op school: 3

[De Bibliotheek op school](#) is een succesvolle aanpak waar meer dan 140 scholen en kinderopvanglocaties in de provincie Groningen aan meedoen. In de gemeente Zuidhorn doen wij dat op 3 basisscholen.

De structurele aandacht voor taal- en leesbevordering maakt deze aanpak kans om leeskilometers te maken.

We zetten in gemeente Zuidhorn structureel in op samenwerken aan taalontwikkeling, leesbevordering en mediawijsheid. Het doel is een aantoonbare kwaliteitsverbetering en het stimuleren van meer lezen, op school en thuis.

In de gemeente Zuidhorn zijn drie basisscholen met een de Bibliotheek op school: CBS De Windroos, GBS Onder de Wieken en Samenwerkingsschool De Adeborg.

De bibliotheek op school op SWS De Adeborg werd feestelijk geopend door wethouder Henk Bakker tijdens de Nationale Voorleesdagen. Tijdens het voorleesontbijt in MFC De Meeden werden alle groepen door de wethouder voorgelezen.

In juni heeft auteur Tjibbe Veldkamp een zeer geslaagd bezoek gebracht aan GBO Onder de Wieken en CBS De Windroos.

BoekStart voor baby's: 74

Alle ouders van baby's in de Gemeente Zuidhorn ontvangen een BoekStartwaardebon. Hiermee kunnen ze hun baby gratis lid maken van de bibliotheek én het [BoekStartkoffertje](#) ophalen. In 2018 hebben 74 ouders een koffertje opgehaald.

In de bibliotheek hebben we bovendien boekjes voor baby's te leen: de [BoekStartcollectie](#). In veel vestigingen zijn activiteiten waarbij voorlezen aan kinderen tot 4 jaar oud centraal staat. Ouders zijn van harte welkom in de bibliotheek met hun baby of peuter, bijvoorbeeld tijdens het [Ouder & Kind Café](#).

Het doel van BoekStart is ouders aanmoedigen om hun kinderen zo vroeg mogelijk boekjes én de Bibliotheek te laten ontdekken.

Programma's kinderopvang: 70

Steeds meer kinderdagverblijven en peuterspeelzalen geven voorlezen en taal via ons een vaste plek. Met [onze programma's](#) voor de kinderopvang ondersteunen wij inmiddels al meer dan 114 kinderopvanglocaties en peuterspeelzalen in de provincie Groningen. In 2018 hebben 70 baby's, dreumesen en peuters meegedaan in de gemeente Zuidhorn.

Samen werken we aan het leesplezier en de taalontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar oud. Dit doen we onder meer met het programma BoekStart in de kinderopvang. Dit bestaat uit scholing, het inrichten van een aantrekkelijke leesomgeving, advies over het opstellen van een voorleesplan, tips en advies om ouderbetrokkenheid te vergroten.

Tijdens De Nationale Voorleesdagen 2018 stond het Prentenboek van het Jaar, 'Ssst! De tijger slaapt' van Britta Teckentrup centraal. Voorlezen is essentieel voor de taalontwikkeling en het voorkomen van taalachterstanden. Voorafgaand aan De Nationale Voorleesdagen is een inspiratiebijeenkomst in bibliotheek Zuidhorn georganiseerd voor medewerkers in de kinderopvang, de peuterspeelzalen en het basisonderwijs uit het Westerkwartier. Daarnaast hebben wij op meerdere plekken het Prentenboek van het Jaar voorgelezen.

Het Ouder & Kind-café is iedere eerste vrijdag van de maand in de bibliotheek. Hier komen diverse thema's aan de orde. Het ouder & Kind-café is een samenwerkingsverband tussen CJG Westerkwartier, GGD Groningen, Logopediepraktijk Sprekend Zuidhorn en Bibliotheek Zuidhorn.

Programma's voor het onderwijs: 2.102

Op een enkele uitzondering na werken we met alle basisscholen in de provincie Groningen, met uitzondering van de stad. Gemiddeld doet per specifiek [programma](#) 62 procent van de scholen mee. In gemeente Zuidhorn is dit 63 procent. De lesprogramma's zijn stuk voor stuk leuk om te doen en bovendien reuze leerzaam. Leesplezier, informatievaardigheden en 21e-eeuwse vaardigheden komen aan bod.

Met het programma Taal als basis PO deden in Zuidhorn 2.102 leerlingen mee. Er vonden 89 groepsactiviteiten plaats.

De programma's voor het onderwijs waren een succes, vooral 'Op bezoek bij Botje Bij' voor groep 3 of 3/4. Door het vrolijke, geel-zwarte robotje Bee-Bot juist te programmeren worden de kinderen door de bibliotheek geleid. Op de route komen ze allerlei opdrachten tegen. De kinderen komen met hun bezoek bij Botje Bij niet alleen in aanraking met programmeren, maar ook met lezen en het gebruiken van hun verbeelding. Met hun eigen fantasie vullen ze de lege plekken in gedichten en verhalen.

Ruim 800 basisschoolleerlingen uit het Westerkwartier namen deel aan 'Scoor een Boek!' Bij 'Scoor een Boek!' worden leerlingen van groepen 5 en 6 op een speelse manier uitgedaagd om in tien weken tijd zoveel mogelijk boeken te lezen in de klas. In iedere groep hangt een poster waarop voor elk gelezen boek een bal mag worden geplakt. Zo weet de klas hoeveel boeken er gelezen zijn in tien weken. 'Scoor een Boek!' werd afgesloten met een sportief feestje waarbij de leerlingen ook mochten scoren op het veld. 'Scoor een Boek!' was zoals elk jaar weer een groot succes, de afsluiting vond plaats op sportveld Eekeburen in Niekerk.

Nieuw in 2018 was een spaaractie, waarbij de leerlingen ook thuis kunnen 'scoren'. Ze kunnen hun eigen FC Groningen opstelling maken door plaatjes van hun favoriete spelers te verzamelen. Plaatjes verzamelen kan door met het hele gezin boeken te lenen in de bibliotheek of door mee te doen aan activiteiten die worden georganiseerd in de bibliotheek.

Bij alle programma's voor het onderwijs zetten wij in op de ouderbetrokkenheid.

Tijdens de regionale rondes van de Nationale Voorleeswedstrijd hadden we een record aantal deelnemers. In plaats van twee voorrondes waren er zelfs drie nodig.

Activiteiten: 61

We organiseerden 61 [publieksactiviteiten](#) in de gemeente Zuidhorn, waar 1.181 deelnemers aan meededen.

De activiteiten die we aanbieden zijn gericht op een Leven Lang Leren: voortdurende persoonlijke ontwikkeling van talenten, kennis, vaardigheden en creativiteit voor alle inwoners. Kenmerkend is onze focus op informeel leren. In samenwerking met externe partijen zorgen we ervoor dat de bibliotheek een platform is voor vermaak, debat, workshops, lezingen, cursussen, evenementen en kunst & cultuur.

Cursisten digitale vaardigheden: 27

In 2018 konden inwoners van de gemeente Zuidhorn meedoen met de [cursussen](#) Klik&Tik en Digisterker. Daarnaast konden ze gebruikmaken van het inloopspreekuur in Bibliotheek Zuidhorn.

Klik & Tik is de computercursus voor beginners. Digisterker is de cursus waarbij deelnemers leren omgaan met de digitale overheid. Er zijn in 2018 totaal 27 cursisten geslaagd in de gemeente Zuidhorn.

In samenwerking met de ouderenadviseur van buurthuiskamer Aduard, vindt er in de bibliotheek een Klik&Tik-cursus plaats.

Bezoekers: 113.114

[De bibliotheken](#) in gemeente Zuidhorn werden in 2018 door 113.114 bezoekers bezocht. Het gaat zowel om leden als om bezoekers die meedoen met activiteiten of cursussen in de bibliotheek. Ook komen mensen bij ons een krantje lezen, computeren, werken of studeren.

Leden: 5.432

[De bibliotheekleden](#) zijn als volgt verdeeld:

- 3.268 kinderen en jongeren
- 2.077 volwassenen
- 87 organisaties en (onderwijs-)instellingen

Samen leenden de bibliotheekleden in de gemeente Zuidhorn 141.677 titels.

Medewerkers: 108,2 fte

In totaal werkten er in 2018 161 [medewerkers](#) (108,2 fte) bij Biblionet Groningen. De inzet van onze medewerkers vond plaats in de 41 bibliotheekvestigingen (frontoffice), in projecten en ondersteuning (backoffice) en voor de provinciale ondersteunings-taak.

Omdat we sinds vorig jaar werken met de Producten – en dienstencatalogus, zijn we onze medewerkers anders gaan inzetten. Uitgaand van het gewenste dienstenpakket per gemeente zetten we onze medewerkers in op de juiste locaties en vestigingen. We hebben ook medewerkers vanuit de backoffice ingezet in de bibliotheken. Sommige medewerkers hebben nieuwe functies gekregen.

Het flexibiliseren van de organisatie en de medewerkers is de komende jaren een uitdaging die we aangaan omdat de behoefte van de gemeenten, maar ook van onze gebruikers en leden verandert. In dit kader hebben we een start gemaakt met het werken met (team)rollen. In 2019 gaan we daar mee verder.

Vrijwillige medewerkers: 63

In de gemeente Zuidhorn werkten we in 2018 met 63 [bibliotheekvrijwilligers](#).

Veel vrijwillige bibliotheekmedewerkers helpen mee in de vestigingen. Daarnaast zijn er in ons netwerk vrijwilligers die helpen bij activiteiten. Bijvoorbeeld bij activiteiten voor kinderen, zoals de [VoorleesExpress](#) en het [eLAB](#). Of bij het geven van computercursussen, zoals [Digisterker](#) en [Klik & Tik](#). Ook de [Bibliotheek aan huis](#) draait met behulp van vrijwilligers.

Dankzij de inzet van vrijwilligers zijn onze bibliotheken vaker en langer open. Ze nemen een deel van de front-office taken van onze medewerkers over. Hierdoor ontstaat er voor medewerkers ruimte om zich te richten op de ontwikkeling en uitvoering van de maatschappelijke en educatieve programma's van de bibliotheek.

Bij Biblionet Groningen hebben we een interne opleiding ontwikkeld voor vrijwilligers. We noemen dit de Vrijwilligers Academie. Ze verwerven hier kennis, vaardigheden en inzichten die zij nodig hebben voor het werken in de bibliotheek. In 2018 hebben de eerste twee groepen meegedaan aan de Vrijwilligers Academie.